

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-08-28

Diarienummer:
KSN-2020-02527

Handläggare:
Kristina Eriksson, Milena Kraft

Revidering av riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** anta reviderad riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 20 september 2017 § 185 att anta riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris. Beslutet var ett led i att uppmärksamma, främja och stärka intern verksamhetsutveckling samt kommunens jämställdhetsarbete.

Riktlinjen som reglerar jämställdhetspriset föreslås uppdateras och anpassas till nuvarande styrning och revideras för att bli mer stringent och tydlig. Den föreslagna revideringen syftar till att öka förståelsen för prisets syfte och processer och stärka stödet till verksamheter under nomineringsförfarandet.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och Uppsala kommuns jämställdhetsråd. Jämställdhetsperspektivet är beaktat i ärendet. Barn- och näringslivsperspektivet är bedöms inte vara relevanta i ärendet.

Föredragning

Jämställdhet är ett prioriterat område i Uppsala kommun. Den 4 februari 2016 undertecknade kommunen CEMR-deklarationen, den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå. För att inspirera och uppmärksamma, främja och stärka intern verksamhetsutveckling och vidareutveckla

jämställdhetsarbetet i kommunen beslutade kommunstyrelsen att ett jämställdhetspris skulle inrättas.

Bedömningen är att jämställdhetspriset fyller sitt syfte väl. Jämställdhetspriset har ökat medvetenheten om och synliggjort flera verksamheter och deras jämställdhetsarbete. Genom kommunövergripande kommunikationsinsatser har pristagarna, finalisterna och övriga nominerade uppmärksammats internt och externt och inspirerat den egna och andra verksamheter till fortsatt vidareutveckling av sina verksamheter och sitt jämställdhetsarbete.

Det finns emellertid skäl till att se över och revidera riktlinjen för Uppsala kommuns jämställdhetspris. De revideringar som föreslås syftar till att

- uppdatera och aktualitetsanpassa riktlinjen till nuvarande styrning och mallar
- göra riktlinjen i form och språk mer konsekvent, stringent och tydlig.

De föreslagna revideringarna är av korrektur- och förståelsekaraktär och syftar till att tydliggöra och öka förståelsen för prisets syfte och processer samt stärka stödet till kommunens verksamheter under nomineringsförfarandet.

Ekonomiska konsekvenser

Att revidera riktlinjen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 28 augusti 2020
- Bilaga 1, förslag till reviderad riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris
- Bilaga 2, befintlig riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelse

Dokumentansvarig:
Kvalitets-och planeringschef

Datum:
2020-08-28

Diarienummer:
KSN-2020-02527

Riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Modell för jämställdhetspriset.....	3
Pris.....	3
Jury.....	3
Kriterier för bedömning	3
Prisutdelning och kommunikation.....	4
Definitioner och begrepp	4
Lagbestämmelser och krav	4
Ansvar	4
Relaterade dokument.....	5

Inledning

Jämställdhet är ett prioriterat område globalt, nationellt och i Uppsala kommun. I september 2017 undertecknade Kommunstyrelsen den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå - CEMR-deklARATIONEN.

Riktlinjen är framtagen av Uppsala kommuns jämställdhetsråd på uppdrag av kommunstyrelsen.

Syfte

Syftet med Uppsala kommuns jämställdhetspris är att uppmärksamma inspirerande exempel och skapa incitament för verksamhetsutveckling genom att utveckla metoder och arbetssätt som främjar och stärker jämställdheten i Uppsala kommun.

Syftet med riktlinjen är att öka förståelsen för prisets syfte och processer och stärka stödet till verksamheter under nomineringsförfarandet.

Omfattning

Den här riktlinjen gäller för Uppsala kommunkoncern.

Verksamheterna nominerar sig själva via ansvarig chef genom ett ansökningsförfarande. Ansökan ska gälla det interna jämställdhetsarbetet.

Modell för jämställdhetspriset

Modellen är framtagen med utgångspunkt i grundprinciperna i riktlinjen för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun som beslutades av kommunfullmäktige i december 2016.

Pris

Priset består av ett diplom och 25 000 kronor att använda för fortsatt jämställdhetsarbete och kompetensutveckling.

Jury

Juryn består av det kommunala jämställdhetsrådet. För att lyfta fler nominerade väljer juryn ut tre finalister innan slutlig prismottagare utses. Rådet har även möjlighet att lämna ett hedersnämmande till en verksamhet eller en person som inte kan nomineras till priset.

Kriterier för bedömning

Nominerade verksamheter ska kunna påvisa ett aktivt jämställdhetsarbete utifrån

- Uppsala kommuns inriktningsmål och uppdrag i Mål och budget,
- CEMR-deklARATIONEN, samt
- Sveriges jämställdhetspolitiska mål och delmål.

Den nominerade verksamheten ska bidra till att främja och stärka jämställdheten i Uppsala kommun genom ett aktivt arbete som

- engagerar och inspirerar andra till ett förbättrat jämställdhetsarbete,
- ökar kunskapsnivån och medvetenheten om jämställdhet och dess positiva effekter,
- motverkar fördomar, stereotyper och exkluderande normer om kön ur ett intersektionellt perspektiv, samt
- visar på nytänkande samt är systematiskt och långsiktigt.

Utöver ovan nämnda kriterier utgår bedömningen av den nominerade verksamheten från

- Mål- och budgetuppfyllelse, samt
- genomgång och kontroll av synpunkter och klagomål, anmälningar.

Prisutdelning och kommunikation

Mottagare av priset tillkännages och priset delas ut årligen i anslutning till den 8 mars.

Interna och externa kommunikationsinsatser görs i syfte att skapa publicitet och uppmärksamma pristagaren, de övriga finalisterna och ett eventuellt hedersomnämmande. Pristagaren och övriga finalister medverkar till spridningen av sitt arbete.

Definitioner och begrepp

Intersektionalitet belyser hur sociala kategoriseringar som kön, sexualitet, klass, ålder, funktionalitet, etnicitet, religion, trosuppfattning etc. förhåller sig till och samverkar med varandra.

Jämställdhet innebär att kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha lika rättigheter, möjligheter och förutsättningar att forma samhället och sina liv.

Normkritik handlar om att sätta fokus på normer som ger makt och att få syn på och ifrågasätta de normer som påverkar uppfattningar om vad som är normalt och önskvärt.

Lagbestämmelser och krav

Jämställdhetspolitikens övergripande mål (2005/06:155), nuvarande inriktningen av jämställdhetspolitiken (Skr. 2016/17:10) och diskrimineringslagen (2008:567).

Ansvar

Jämställdhetsrådet är ett samrådsorgan för kommunstyrelsen och ingående nämnder och styrelser med uppgift att öka medvetenheten om och arbetet med jämställdhet inom alla politikområden, i samtliga styrelser och nämnder. Jämställdhetsrådet har även till uppgift att förvalta priset och säkerställa att denna riktlinje följs på ett sådant sätt att det uppfyller riktlinjens intention och rådets föreskrivna övriga uppgifter. Rådet ansvarar för jämställdhetspriset och för att förvalta och sprida riktlinjen.

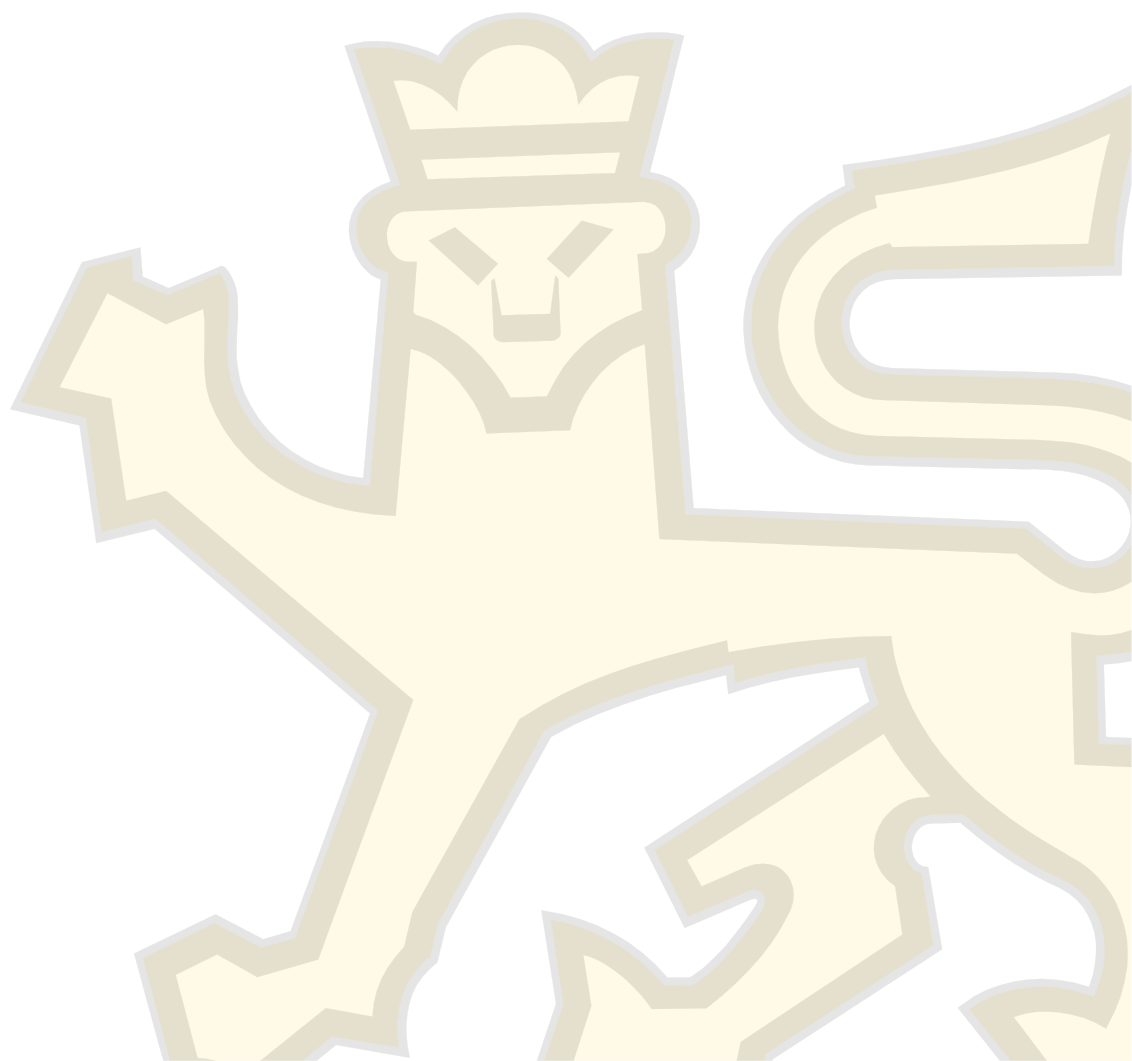
Relaterade dokument

- Europeisk deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN)
- Föreskrifter för jämställdhetsrådet i Uppsala kommun
- Policy för hållbar utveckling - Uppsala kommun
- Program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer
- Riktlinje för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun

Riktlinje

för Uppsala kommuns jämställdhetspris

Ett normerande dokument som kommunstyrelsen fattade beslut om
2017-09-

Dokumentnamn		Fastställt av	Gäller från	Sida
Riktlinje för jämställdhetspris		Kommunstyrelsen	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	1 (4)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-2017-1864	Uppsala kommun, Jämställdhetsrådet	Avdelningschef, avdelningen för social hållbarhet	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	

Inledning

Jämställdhet är ett prioriterat område globalt, nationellt och i Uppsala kommun. Uppsala kommun har undertecknat CEMR-deklarationen, den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå.

Uppsala kommuns första inriktningsmål i fullmäktiges Mål och budget 2017-19, är att kommunen ska ha en jämställd och hållbar ekonomi. Kommunens resurser ska fördelas jämställt och kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha lika rättigheter och ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Riktlinjen är framtagen av Uppsala kommuns jämställdhetsråd på uppdrag av kommunstyrelsen. Rådet är ett samrådsorgan för kommunstyrelsen och ingående nämnder och styrelser med uppgift att stödja genomförandet av kommunfullmäktiges beslut att samtliga nämnder, bolag och styrelser ska arbeta med jämställdhetsintegrering och HBTQ.

Jämställdhetsrådet har även till uppgift att förvalta priset och säkerställa att denna riktlinje följs på ett sådant sätt att det uppfyller rådets föreskrivna övriga uppgifter. Riktlinjen ska användas i samband med att de olika delarna i jämställdhetsprisets process är aktuella.

Syfte

Målet med att inrätta ett jämställdhetspris är att skapa incitament för intern verksamhetsutveckling samt att främja och förstärka kommunens jämställdhetsarbete. Uppsala kommuns jämställdhetspris ska skapa engagemang och delas ut för att uppmärksamma en verksamhet eller person inom Uppsala kommun som genomfört ett medvetet och normkritiskt arbete som bidragit till varaktig jämställdhet.

Priset ska stimulera till att utveckla metoder och arbetssätt som förstärker jämställdheten och motverkar stereotypa normer och föreställningar om kön ur ett intersektionellt perspektiv, det vill säga hur olika sociala kategoriseringar och diskrimineringsgrunder samspelar när det kommer till individens makt och handlingsutrymme. Priset ska visa på goda exempel samt verka inspirerande och på så sätt förbättra och vidareutveckla jämställdhetsarbetet inom kommunen.

Det är viktigt att Uppsala kommuns jämställdhetsarbete inte uppfattas som exkluderande för icke-binära personer, varför ett normkritiskt och HBTQ-medvetet perspektiv alltid ska beaktas i arbetet.

Omfattning

Priset delas ut för att uppmärksamma en verksamhet eller person inom Uppsala kommun som genomfört ett medvetet och normkritiskt arbete som bidragit till varaktig jämställdhet.

Verksamheterna ska därför nominera sig själva genom ett ansökningsförfarande. Ansökan ska gälla det interna jämställdhetsarbetet.

Modell för jämställdhetspriset

Modellen är framtagen med utgångspunkt i grundprinciperna i riktlinjen för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun som beslutades av kommunfullmäktige i december 2016.

Pris

Priset består av ett diplom och 25 000 kronor att använda för fortsatt jämställdhetsarbete och kompetensutveckling.

Jury

Juryn består av det kommunala jämställdhetsrådet. För att lyfta fler nominerade väljer juryn ut tre finalister innan slutlig vinnare utses.

Kommunikation av finalisterna

En kommunikationssatsning görs i syfte att skapa publicitet och uppmärksamma de tre finalisterna. Dessa ska presenteras på intranätet och kommunens externa webbplats samt i sociala medier innan vinnaren offentligt utses. På så sätt ges de nominerade möjlighet att nå ut med sitt arbete till kommuninvånare och medarbetare.

Kriterier för bedömning

Nominerade verksamheter ska kunna påvisa ett aktivt jämställdhetsarbete utifrån Uppsala kommuns inriktningsmål och uppdrag i Mål och budget och/eller Uppsala kommuns riktlinje för normkritiskt arbete med jämställdhetsintegrering enligt CEMR (den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet). Aktivt jämställdhetsarbete kan innebära utvecklingsarbete som lett till att jämställdhet och normkritik integrerats i ordinarie arbete. Verksamheter kan exempelvis ha genomfört kartläggningar och jämställdhetsanalyser och resultaten vidtagit åtgärder för att förbättra jämställdheten. Arbetet kan exempelvis vara riktat för att motverka stereotypa normer och föreställningar om kön eller att ha genomfört annat förbättringsarbete kopplat till CEMRs artiklar.

Den nominerade verksamheten ska ha bidragit till ökad jämställdhet genom ett aktivt, normkritiskt och påvisbart arbete som:

- Engagerar och inspirerar andra till ett förbättrat jämställdhetsarbete
- Ökar kunskapsnivån och medvetenheten om jämställdhet och dess positiva effekter
- Motverkar fördomar, stereotyper och exkluderande normer om kön ur ett intersektionellt perspektiv - det vill säga hur olika sociala kategoriseringar och diskrimineringsgrunder samspelar när det kommer till individens makt och handlingsutrymme
- Visar på nytänkande samt är systematiskt och långsiktigt

Utöver ovan kriterier ska bedömning av verksamheten även utgå från:

- Mål- och budgetuppfyllelse
- Genomgång och kontroll av synpunkter och klagomål, anmälningar.

Prisutdelning och kommunikation

Vinnare av priset tillkännages till en början årligen den 8 mars. Priset delas sedan ut på kommunfullmäktiges nästkommande sammanträde. Utdelning av priset kan längre fram komma att samordnas med andra kommunala utmärkelser och prisutdelningar.

Beskrivning av pristagaren och den premierade verksamheten läggs ut på kommunens externa webbplats uppsala.se, kommunens interna webbplats Insidan, samt via kommunens sociala medier. Pristagaren medverkar till spridningen av sitt arbete.

I samband med prisutdelningen ges rådet även möjlighet att utfärda ett hedersomnämmande till någon person eller verksamhet som av olika skäl inte kan nomineras eller få tillgång till priset.

Definition och begrepp

Jämställdhet- Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha lika rättigheter, möjligheter och förutsättningar att forma samhället och sina liv.

Normkritik- Är ett verktyg och en metod som hjälper till att synliggöra och ifrågasätta begränsande eller exkluderande normer. Normkritik innebär att ifrågasätta själva normen (och inte det som avviker) och de maktstrukturer som den omges av. Att synliggöra normen och aktivt jobba för en förändring skapar en mer inkluderande miljö.

Icebinär – En person som identifierar sig som mellan, bortom eller med båda könskategorierna kvinna/man kan kalla sig icebinär.

Intersektionalitet- Intersektionalitet handlar om hur föreställningar om sociala kategoriseringar som kön, sexualitet, klass, ålder, funktionalitet, etnicitet, religion, trosuppfattning etc hänger ihop, förhåller sig till och samspelar med varandra, vilket leder till och skapar olika maktordningar mellan individer samt mellan och inom grupper i samhället. Det påverkar även individers handlingsutrymme.

Stereotyper- är en förenklad förklaring eller beskrivning av hur någon är, utifrån vissa drag eller egenskaper. Dessa drag eller egenskaper förstärks, och andra (individuella) sidor får mindre plats. Stereotyper kan ge föreställningar om att alla inom en viss grupp skulle ha dessa drag eller egenskaper.

HBTQ- är en förkortning för homosexuella, bisexuella, trans- och queerpersoner

Ansvar

Kommunstyrelsen fattar beslut om riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris. Uppsala kommuns jämställdhetsråd ansvarar för jämställdhetspriset och för att förvalta riktlinjen. Samarbete sker med kommunledningskontorets avdelning för social hållbarhet.

Spridning

Uppsala kommuns jämställdhetsråd ansvarar för spridning av riktlinjen, samt att implementera och efterfölja den i enlighet med rådets föreskrivna uppgifter. Samarbete sker med kommunledningskontorets avdelning för social hållbarhet.

Uppföljning

Jämställdhetsrådet ansvarar för att följa upp riktlinjen i samband med uppföljning av övrigt jämställdhetsarbete och vid behov föreslå revideringar.

Relaterade dokument

- Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen)
- Föreskrifter för jämställdhetsrådet i Uppsala kommun
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun 2017-2019
- HBTQ-kompetent jämställdhetsarbete
- Kommunfullmäktiges mål och budget
- Regeringens jämställdhetspolitiska mål
- Uppsala kommuns hållbarhetspolicy
- Uppsala kommuns program mot våld i nära relationer
- Riktlinje för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun